

Боље спречити него лечити

У Дому здравља у Ужицу 13. новембра, одржана је промоција монографије “Југословенска студија прекурсора атеросклерозе код школске деце” која је објављена прошле године и представљена јавности у Београду, Врњачкој Бањи и Ариљу. Овога пута монографију су представили њени аутори проф. др Срећко Недељковић, др сц. мед. Милија Вукотић и проф. др Ивана Новаковић, у присуству великог броја лекара и здравствених радника из Ужица и Ариља.

Овај истраживачки пројекат у коме је учествовао велики број лекара и медицинских радника који су радили на прикупљању података и прегледу деце започет је пре скоро 20 година у старој Југославији. У реализацији овог међународног пројекта, започетог 1988. године, учествовало је 6.886–оро школске деце из 16 градова, међу којима и деца из Ариља. Анкета је обављена 1997–1998. године и поновљена након 5 година 2002–2003. године, а прегледом и анкетама били су обухваћени ученици тре-

ћег разреда осмогодишњих школа, и на поновном прегледу ученици осмих разреда.

У ЈУСАД–а студију било је укључено 6.789. деце, узраста 10 година, од тога 3.495 или 51,5 % дечака и 3.294, односно 48,5% девојчица. На популацији деце из Ариља рађена је анализа породичног фактора који представља један од фактора ризика за појаву атеросклерозе.

Анализом породичних фактора утврђено је да су у породицама анкетираних ученика заступљени факто-

ри ризика за настајање атеросклерозе као што су хиперлипидемија, пушење дувана, исхрана богата засићеним мастима, гојазност, стрес, алкохолизам и велика смртност баба и деда од исхемијске болести срца и шлога. Због тога је неопходно максимално ангажовање здравствене службе на свим нивоима у смислу превентивног деловања, са циљем што мањег утицаја наведених фактора ризика на здравље људи.

Истраживање је имало за циљ откривање фактора ризика који битно утичу на развој атеросклерозе јер се показало да болест не настаје у каснијим годинама живота, већ почиње у најранијем детињству. Основу овог обољења чине промене на зидовима крвних судова великих и средњих артерија, што је веома раширена појава, па је атеросклероза данас један од водећих узрока смрти и инвалидности у развијеним деловима света.

Новија истраживања су доказала да се почетак атеросклерозе може уочити у раном детињству и да права борба против ње почиње у овом узрасту, зато што је атеросклероза комплексно, хронично обољење које дуго година има неми клинички ток испитивања.

Подаци добијени током истраживања објављени су у монографији, а на основу њих утврђени су стандарди за наше поднебље који ће бити од помоћи у пракси.

Због свега наведеног, по речима аутора, ова монографија је у стручним круговима добро оцењена, па ће истраживања бити настављена и објављена у другом, допуњеном издању.

Славица Јовашевић

Приликом представљања монографије на Медицинском факултету у Београду, у јуну прошле године, за учешће и подршку пројекту златну медаљу добили су установе и појединци – Дом здравља Ариље, општина Ариље, председник општине др Зоран Мићовић, заменик председника општине Радован Јаковљевић, др Божидар Петровић, директор Дома здравља и др Младен Новитовић. Повеље су добили др Љубица Богосављевић, председница СО Ариље, др Милорад Видић и др Бранислав Остојић. Сви остали учесници на овом пројекту добили су ахвалнице, а након промоције у Ужицу монографије на поклон добили су Основна школа у Ариљу, Народна библиотека, Дом здравља и црква Свети Ахилије.

